

18.04.2002

BASIN AÇIKLAMASI

REUTERS Haber Ajansında ve bazı basın organlarında yer alan bankaların döviz açık pozisyonlarına ilişkin haber ve değerlendirmelerle ilgili olarak aşağıdaki açıklamaların yapılması zorunlu görülmüştür.

Söz konusu haber ve değerlendirmeler;

- enflasyon oranlarındaki gerilemeyle birlikte Türk Lirası araçların faiz getirileri daha karlı olmaya başlayınca, bankaların son haftalarda dövizde açık pozisyona yöneldiği,
- “yabancı para net genel pozisyonu/öz kaynak” standart oranına uyum sağlayabilmek açısından, bankaların iştirakleri aracılığıyla pozisyon açtıkları,
- organize bir şekilde yapıldığı izlenimi de verilerek, 12 Nisan 2002 Cuma günü itibarıyla Merkez Bankası Başkanı Sayın Süreyya Serdengeçti ile Sayın Engin Akçakoca'nın bankaları açık pozisyondan dolayı uyardıkları ve “..kural ihlallerine göz yumulmayacağını vurgulayarak, sonunda bazı bankalara sarı kart çıkarttıkları”,
- 15 Nisan 2002 Pazartesi günü Hazine Müsteşarlığı'nda yapılan toplantıda, BDDK, Merkez Bankası ve Hazine Müsteşarlığı yetkililerinin “açık pozisyonları masaya yatırdıkları” ve özellikle iştirakler kanalı ile büyüyen açık pozisyonlar konusunda bankaların bir kez daha uyarılmalarının kararlaştırıldığı

hususları üzerinde yoğunlaşmıştır.

Bilindiği üzere, Türkiye'de faaliyette bulunan bankaların mali bünyelerinin ve her türlü faaliyetlerinin denetimi BDDK'nun yetki ve sorumluluğundadır. Bu çerçevede,

- uzaktan gözetim faaliyetleri kapsamında bankaların açık pozisyonları yakından takip edilmektedir;
- uzaktan gözetim faaliyetlerinin yanı sıra, yerinde denetimlerde de bankaların standart oranlara uyumu ve mevzuatı dolanma amacı ile yapılabilecek işlemler üzerinde yoğunlaşmaktadır;
- denetim ve gözetimin etkinliğinin artırılması amacı ile diğer ülkelerle yapılan ikili anlaşmalar çerçevesinde, bankaların sınır ötesi işlemleri de yakından izlenmektedir;
- denetim ve gözetim faaliyetlerinin etkinliğinin artırılması amacıyla, Merkez Bankası ile sürekli işbirliği yapılmaktadır.

Ayrıca, bankaların yabancı para cinsinden pozisyonlarını yasal düzenlemelere uygun hale getirmek amacıyla kullandıkları enstrümanların belirlenmesi, nitelik ve çeşitlerinin saptanması, açık pozisyonların bu araçlarla kapatıldığına ilişkin değerlendirmelerin irdelenmesi amacıyla kurulan ve Merkez Bankası yetkililerinin de iştirak ettiği çalışma grubu, 6 Kasım 2001 tarihinden bu yana faaliyetlerini sürdürmektedir.

Görüldüğü gibi, bankaların döviz pozisyonlarının yasal sınırlar içinde kalıp kalmadığı yönündeki incelemelerin yanı sıra, yasal sınırlar içinde kalabilmek amacıyla yapılabilecek mevzuatı dolanma yönündeki her türlü işlemin tespiti ve engellenmesi konusunda Kurumumuz, yetkileri çerçevesinde faaliyet göstermektedir.

Bankaların iştirakleri aracılığı ile pozisyon açmaları durumu da dahil olmak üzere, bankacılık sisteminin açık pozisyonları yakından takip edilmektedir. Herhangi bir şekilde limit aşımı söz konusu olduğunda, BDDK bunu, basın aracılığı ile ve sistemin geneline teşmil edecek şekilde değil, doğrudan ilgili bankaya bildirmekte ve mevcut mevzuat çerçevesinde yaptırım uygulama yoluna gitmektedir.

Sonuç olarak:

- 12 Nisan 2002 Cuma günü itibariyle Sayın Engin Akçakoca'nın açık pozisyonlara ilişkin olarak REUTERS Haber Ajansına yaptıkları açıklamalar; mevcut konjonktür çerçevesinde konunun kuramsal ve hukuki açıdan değerlendirilmesinden ibarettir.
- Bu açıklamaların Merkez Bankası Başkanı Sayın Serdengeçti'nin açıklamalarından hemen sonra verilmesi; döviz kurlarındaki gelişmelerin Türk bankacılık sistemini doğrudan ilgilendirmesi nedeniyledir.
- Türk bankacılık sisteminde açık pozisyonlar sebebiyle bankalara uyarı (bazılarına da sarı kart) verildiği yönündeki haberler ise mesnetsizdir.

Bankaların güvenilirliği konusunda kamuoyunda tereddüte yol açılmaması açısından, özel bankaların yabancı para net genel pozisyonlarının gelişimini gösteren tablo ekte sunulmuştur.

Ek Tablo: Özel Bankaların Döviz Pozisyonundaki Gelişmeler

(Milyon Dolar)	28 Aralık 2001	25 Ocak 2002	22 Şubat 2002	29 Mart 2002
1. Döviz pozisyonu	-8.264	-8.458	-8.505	-8.190
2. Döviz endeksli pozisyon	6.777	7.233	7.180	7.199
3. Bilanço içi döviz pozisyonu (1+2)	-1.487	-1.225	-1.325	-991
4. Vadeli pozisyon	1.597	1.362	1.384	1.312
5. Net genel pozisyon (3+4)	110	137	59	321

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.